

רשומות

הצעות חוק

2 ביולי 1990

2002

ט' בתמוז התש"ן

עמוד

232 חוק למניעת אלימות במשפחה, התש"ן-1990

326] חוק למניעת אלימות במשפחה, התש"ן-1990

הגדרות

1. בחוק זה -

"בית משפט" - בית משפט שלום;

"השר" - שר המשפטים;

"צו הגנה מפני בן משפחה" - צו הניתן על פי חוק זה והוא אוסר על בן משפחה לעשות את אלה, כולם או מקצתם:

(1) להכנס לדירה בה מתגוררים בני משפחתו או להתקרב אליה, ואף אם יש לו בה זכויות קניין או אחרות;

(2) להטריד בן משפחה אחר בכל מקום, לרבות במקום עבודה או במוסד חינוכי, ולרבות באמצעות הדואר או הטלפון;

(3) לפעול בכל דרך המונעת או מקשה על השימוש בנכס המשמש כדין בן משפחה אחר, לרבות מכירתו, נעילתו, הוצאתו מדירת המשפחה או פגיעה בשלמותו; נכס - לרבות נכס שהוא בבעלותו של מי שנגדו ניתן הצו;

(4) לשאת או להחזיק נשק;

צו הגנה יכול שיכיל דרישה לערובה להתנהגות טובה, או כל הוראה אחרת הדרושה לדעת בית המשפט להבטחת שלומו ובטחונו של בן משפחה;

"בן משפחה" - לרבות בני משפחתו של בן משפחתו, ולרבות ידוע בציבור ובני משפחתו.

2. לבקשת בן משפחה או היועץ המשפטי לממשלה רשאי בית המשפט להוציא כמעמד צד אחד צו הגנה מפני בן משפחה אם מצא כי נתקיים בו אחד מאלה:

צו כמעמד צד אחד

(1) בסמוך לפני הגשת הבקשה נהג כאלומות בבן משפחתו;

(2) יש בסיס סביר להניח כי התנהגותו מהווה סכנה ממשית, גופנית לבן משפחתו, לרבות סכנה לניהול אורח חיים משפחתי תקין.

דברי הסבר

מצוקתם של נשים וילדים הסובלים מהכאות והתעללות כתיך המשפחות קשה שבצתיים בשל הבושה, רגשות האשם, ותחושת חוסר המוצא המתלווים להם. ויד המדינה קצרה מלהושיע. המקלטים הבודדים לקליטתן של נשים מוכות על ילדיהן אינם יכולים להכיל אלא נשים ספורות בלבד; נשים מוכות המטופלות בילדים מעל גיל 7, או 9, וכאלה המטופלות ביותר מ-2 או 3 ילדים - אינן מתקבלות כלל: אחריות מחכות שבוטות כדי להתקבל במקלט, ונחשפות בינתיים להמשך ההתעללות. עצם ההתרחקות מהבית פוגעת לעיתים קרובות בילדים, הנקרעים מעל סכיבתם הטבעית, ובבית המשפחה - שכן הזוג האלים עושה בו כטוב בעיניו. לעיתים גורמת ההתרחקות מהבית שהאשה המוכה וילדיה לא יוכלו לשוב שם עוד.

בדו"ח הועדה בנושא אלימות במשפחה, בראשותה של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, הגב' יהודית קרפ, שהתפרסם באוקטובר 1989, נקבע כי "תופעת האלימות בין בני זוג היא תופעה חברתית, רב ענפית, שממדיה רחבים הרבה מביטוייה הגלויים. עובדה בדוקה היא, שמספר התלונות במשטרה משקף את התופעה באופן חלקי ביותר (אם לא שולי)". הדו"ח מצייין כי לא עלה בידי הועדה לקבל נתונים סטטיסטיים מדוייקים, ואולם כי ועדת העבודה והרווחה העריכה את מספר הנשים המוכות בשנת 1988 בכ-100,000. עוד מצביע הדו"ח על גורמים בסיסיים במבנה החברה הישראלית וכתשתיתה הערכית שהם שורש האלימות בחיי המשפחה.

3. (א) ניתן צו כאמור בסעיף 2, יתקיים דיון בנוכחות שני הצדדים לא יאוחר משבוע ימים מיום מתן הצו.
- (ב) נקבע דיון כאמור בסעיף קטן (א) ולא התייצב מי שנגדו הוצא צו הגנה מפני בן משפחה – לא יפקע חוקף הצו שהוצא נגדו.
4. (א) בדיון בנוכחות שני הצדדים רשאי בית המשפט לעשות אחד מאלה:
 (1) להוציא או להאריך צו הגנה מפני בן משפחה ולהכניס בו שינויים;
 (2) לבטל צו הגנה מפני בן משפחה שניתן במעמד צד אחד.
- (ב) חקפו של צו שהוצא או הוארך כאמור בסעיף קטן (א) יהיה עד ששה חודשים; צו שניתן לתקופה שאינה עולה כדי ששה חודשים רשאי בית המשפט לשוב ולהאריך עד תקופה של ששה חודשים אם ראה לנכון.
5. בהליך על פי חוק זה רשאי בית המשפט לשמוע או לקבל בכתב חוות דעת מטעם משרד העבודה והרווחה, רשות מקומית, או כל גוף אחר שיקבע.
6. (א) מי שהפר צו הגנה מפני בן משפחה, דינו – מאסר שנה.
- (ב) מי שהפר צו הגנה מפני בן משפחה ייעצר, ויובא תוך 48 שעות בפני שופט לדיון בהארכת מעצרו.
- (ג) לא תהיה זו הגנה טובה לנאשם שבני משפחתו לא עמדו על זכותם למימוש צו ההגנה מפניו.
7. בהליך על פי חוק זה לא יחולו הוראות סעיפים 3 ו-4 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.
8. ממצאים ומסקנות של פסק דין לפי חוק זה יהיו קבילים בכל הליך בפני כל ערכאה כראיה לכאורה לאמור בהם, אם הצדדים להליך האחר הם מי שנגדו הוצא צו על פי חוק זה וכן משפחתו.
9. כתבי בית דין וצווים על פי חוק זה יומצאו על ידי פקיד בית המשפט, או על ידי מי שהוסמך בכתב על ידי בית המשפט או מנהל בתי המשפט; ואולם לא יוסמך בן משפחתו של צד בהליך, עורך דינו, או כל אדם מטעמם.
10. בהליך על פי חוק זה לא תישמע טענה כי בית המשפט מנוע מלדון בענין מחמת שהוא מתכרך בהליך אחר, או מחמת שבן משפחה התנה על זכותו על פי חוק זה, או מחמת כל סיבה אחרת.

דברי הסבר

השבוע יתקיים דיון בנוכחות שני הצדדים לגבי הארכת הצו, ביטולו או שינויו. מי שיפר צו הרחקה שהוצא נגדו – ייעצר, וההפרה תהיה עבירה פלילית. צווי הרחקה יוכלו להיות כלליים או מפורטים לפי נסיבותיו של כל מקרה ולפי שיקול דעתו של בית המשפט. הצווים ינתנו בהליך עצמאי ונפרד, שאינו קשור בשום הליך אחר בפני כל ערכאה אחרת, ואינו מושפע מהם. בית המשפט יהיה רשאי, לצורך הרחקה בן משפחה אלים, לסטות מדיני הראיות הרגילים כדי לקבל עדויות של בני משפחה נגד בן המשפחה האלים.

הצעת החוק המצורפת בזאת נועדה להקל על מצוקתם של נשים וילדים הנמקים תחת ידו הקשה של בן משפחה אלים. ההצעה, שנוצת קרפ אימצה את עקרונותיה, נועדה לאפשר לבית המשפט להרחיק בן משפחה אלים מבני משפחתו הסובלים מהתנהגותו האלימה, הן בבית המשפחה והן במקומות העבודה והלימודים בהם שוהים בני המשפחה.

בית המשפט יהא רשאי, כסעד דחוף הניתן בנוכחות צד אחד, להרחיק בן משפחה אלים לתקופה של שבוע; במהלך

11. דחה בית המשפט פניה וקבע כי היא קנטרנית, רשאי הוא להטיל על העותר הוצאות לטובת המדינה כשיעור שימצא לנכון.	הוצאות כפניית סרק
12. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן.	שמירת דינים
13. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.	ביצוע ותקנות

דברי הסבר

בנתונים הידועים היום סכורים משרד המשטרה ומשרד המשפטים שניתן לבצע את הוראות החוק ללא תוספת תקציבית.

בדו"ח ועדת קרפ מצויין כי ההתייחסות לתופעת האלימות במשפחה התאפיינה כ"קשר של שתיקה". הגיע הזמן לשוב את קשר השתיקה להושיט סיוע למי שביתם הוא עבורם גיהנום פרטי ומתמשך.

חברי הכנסת: אברהם כורני, שרה דורון, יוסף עזרון, יאיר צבן